

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (قصاص)

اشتراک در قتل (اشتراک عبید)

جلسه ۱۲

استاد صادقی

نظریه شیخ مفید:

اگر مرد و زنی، مردی را بکشند، جنایت مرد، دو برابر جنایت زن محسوب می شود، لذا اگر ولی بخواهد هر دو را قصاص کند، نصف (۵۰۰ دینار مثلاً) دیه یک مرد را میان زن و مرد قاتل تقسیم کند، سهم زن از این نصف، $\frac{1}{3}$ و سهم مرد، $\frac{2}{3}$ است.

اشکال بر نظر شیخ مفید:

زن و مرد دو نفر هستند که هر کدام در نصف جنایت شریک هستند، و دلیلی نیست که جنایت مرد دو برابر جنایت زن محسوب شود، لذا مالی که رد می شود فقط به مرد می رسد و به زن چیزی نمی رسد.

اشتراک در قتل:

اگر بردگانی مرد حری را به قتل برساند، ولی دم می تواند همه آنها را قصاص کند ولی اگر قیمت آنان از دیه یک مرد بیشتر می شود، مازاد را باید به موالی عبید بر گرداند.

کیفیت رد قیمت عبید:

عبید در جنایت مساوی هستند ولی چون قیمت آنها متفاوت است، رد مازاد بر جنایت، نیز متفاوت می شود، لذا اگر قیمتش کمتر یا مساوی با جنایش بود، به مولای او رد نمی شود.

مثال تفاوت قیمت:

اگر چهار عبد جنایت کرده است (جنایت هر کدام ۲۵۰ دینار است) ولی قیمت یکی ۲۵۰ دیگری ۲۰۰ سومی ۳۰۰ و چهارمی ۵۰۰ باشد، در این فرض، به سومی ۵۰ و به چهارمی ۲۵۰ باید بر گرداند. (البته قیمت عبد اگر از قیمت حر تجاوز کند، مازاد محاسبه نمی شود)